

Diagnostisk «detektiv»

– Det fascinerende med patologifaget er at patologi er selve læren om sykdom, det mest basale innen medisinen.

Bendik Sundrehagen og Kari Beate Eldor har valgt spennende fagretninger. Foto Ellen Juul Andersen

Man sitter ofte med nøkkelen i diagnostikken, særlig i kreftdiagnostikken. Jobben består av å stille diagnoser fra alle organsystemer og man får bruk for all sin kunnskap innen patologi, anatomi, fysiologi, kirurgi og indremedisin som patolog. Faget er så stort at man aldri blir utlært, sier Bendik Sundrehagen, LIS ved patologisk avdeling, Sykehuset Østfold Fredrikstad.

– Obduksjonsarbeidet er noe av det mest spennende, fordi du får et helhetlig inntrykk av hvordan sykdom og sykdomsprosesser manifesterer seg hos mennesker. Samtidig synes jeg det er meningsfullt å kunne gi både pårørende og behandlende lege svar på ukjente dødsårsaker.

Patologer har en sentral og uhyre viktig funksjon i nesten all diagnostikk. Faget er i en rivende utvikling med mange nye metoder blant annet innen molekylærpatologi og immunhistokjemi. Hvis flere medisinstudenter og unge LIS-er var klar over hvor spennende det er å jobbe som «diagnostisk detektiv», så tror jeg flere hadde valgt denne retningen, avslutter Sundrehagen.

Sammenfatte på en forståelig måte

– Å bruke det jeg har lært fra klinikken sammen med kunnskap om hvordan ulike skader oppstår, og forsøke å sammenfatte dette på en forståelig måte som kan anvendes videre av rettsapparatet, er hovedessensen i rettspatologi og klinisk rettsmedisin. Det sier Kari Beate Eldor som er lege ved Folkehelseinstituttet.

– Vi leger lærer nok så lite om skademekanismer, dødsmåter, dødsårsaker, og om å vurdere disse opp mot et mulig hendelsesforløp, så det er mye spennende å lære. Arbeidsformen skiller seg nokså mye fra pasientrettet arbeid ved at man forholder seg mye til opplysninger fra politi-/påtalemyndighet, som har et helt annet «stammespråk». Mye er likevel likt ved at man må sette sammen mange opplysninger til en helhet, gjøre seg opp en mening om mulig årsakssammenheng, og lære seg hva man kan uttale seg om. Det mest spennende er kanskje de gangene man oppdager helt uventede ting som bidrar til å endre et saksforløp. Det er ikke nødvendigvis de «spektakulære» sakene som får mest oppmerksomhet som er de mest lærerike, sier hun.

– Å kunne være med på å avkrefte eller å forsterke politiets mistanke om unaturlige dødsfall eller om en skade er påført, oppleves meningsfullt. Det å få belyst om et dødsfall skyldes f.eks. sykdom, ulykke eller påført skade, er selvsagt viktig for mange etterlatte og fint å kunne bidra til å oppklare. Like viktig er det å bidra til sporsikring og skadedokumentasjon som kan være avgjørende i f.eks. en volds- eller overgrepssak, mener Kari Beate Eldor.

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Derfor er jeg lege...

Medisin og politikk er siamesiske tvillinger

Jeg skulle bli veterinær eller forstmann, valget falt på veterinær. Etter første studieår ble min lillebror skadet i en trafikkulykke. Da jeg besøkte ham på intensiv på Ullevål, slo det ned i meg at jeg skulle jobbe med mennesker. Jeg sluttet på studiet, returnerte til Ullevål og fikk jobb som «krisehjelp». Så fulgte et usannsynlig lærerikt år som pleier på «Førsteavdeling».

Den gang prustet de store «jernlungene» om natta med lungepasientene inni, andre lå i «vippeseng». Blodgasser ble tatt av en spesiallege, glasssprøyte forseglet med flytende kvikksølv og båret som relikvier i pussbekken med is til mystiske laboratorier. Størst inntrykk gjorde sterke møter med tapre pasienter og familier. «Vipp-Ola» Olsen lå i sin «vippeseng» over 30 år etter permanente lammelser etter bulbær polio. Klart jeg ville bli lege!

Rett inn på andre året på medisin i Oslo med sterke lærere som Johan Torgersen i anatomi, Anton Hauge og Lars Walløe i fysiologi. Sommeren 1971, ferdig med pre-klinikken, fikk jeg jobb som legevikar på Åsgård sykehus i Tromsø.

Mest skjellsettende ble nok dette mitt møte med en landsdel «eg ikke visste um». Menneskene, lyset og naturen brant seg fast. Jeg følte intenst at jeg var kommet hjem – som meg selv og som gryende fagperson. Her nord skal jeg leve livet mitt, bestemte jeg. Slik ble det.

Studieårene med radikalt politisk arbeid, i RV/Rødt styrket valget: Medisinsk solidaritet er en perfekt kombinasjon av fag og politikk, i nord som i det globale sør. Anestesiologien, akuttmedisinen og helsepolitikken har sammen med raue kolleger og generøse muligheter for medisinsk solidaritetsarbeid i krigs- og konfliktområder, konsolidert yrkesvalget. Å bli lege var ikke bare rett, det ble en avgjørende kilde til vekst, inspirasjon og et meningsfullt liv. Jeg har aldri angret.

Se videointervju her:

legeforeningen.no/derfor

Mads Gilbert

Klinikkoverlege, prof.dr.med.
Akuttmedisinsk klinikk, UNN